

не можуть чекати виплат від усіх клієнтів, факторинг дозволяє швидко дістати грошові кошти й зосередитися на роботі з новими клієнтами, а не на очікуванні надходжень на рахунок із уже зроблених послуг або поставлених товарів. Для факторів факторинг – це ризикована, але досить прибуткова послуга.

Інформаційні джерела:

1. Гриценко В. Факторинг як ефективний інструмент підтримки бізнесу / В. Гриценко // Банківська справа. – 2011. – №1. – С. 60–75.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua>.
3. Про банки та банківську діяльність: Закон України, від 07.12.2000 р. № 2121 – III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>.
4. Цебровская З. Украинский рынок факторинга повторит опыт российского с отставанием на 5 лет / З. Цебровская - [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.profactoring.ru/company/about/>

УДК 330:631.11 (477)

О.Й. Жабинець, канд. екон. наук, доц. (ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М.І. Долишнього НАН України», Львів)

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Аналіз умов кредитування сільськогосподарських підприємств, які пропонують вітчизняні комерційні банки, свідчить, що це джерело залучення ресурсів є недоступним для більшості виробників сільськогосподарської продукції, особливо малих аграрних підприємств. Банки прискіпливо ставляться до оцінки кредитоспроможності позичальників та якості застави (як правило, вимагається ліквідне майно, однак у заставу можуть прийматися також складські свідоцтва та інші товаророзпорядчі документи на сільськогосподарську продукцію) [1].

Аналіз динаміки обсягів кредитування нефінансових корпорацій та банківської кредитної ставки протягом 2013-2017 рр. (рис. 1) свідчить, що кредитна ставка у 2015 році в порівнянні із 2013 роком виросла аж на 3,8 процентних пункти, що не могло не позначитися на обсягах

кредитування в ці роки. Лише у 2016-2017 рр. ситуація стабілізувалася у зв'язку із зниженням величини кредитної ставки практично до рівня 2013 року, внаслідок чого обсяг наданих кредитів нефінансовим корпораціям у 2017 році в порівнянні із 2013 роком зріс на 7,6%.

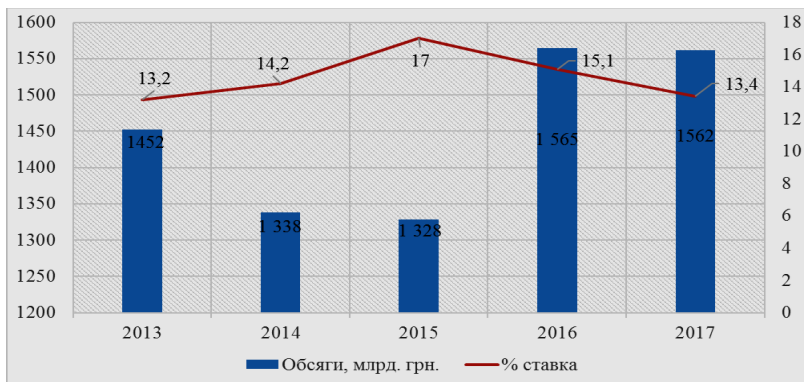

Рисунок 1 – Динаміка обсягів кредитування нефінансових корпорацій та банківської кредитної ставки протягом 2013-2017 рр.

Джерело: побудовано за [2]

Крім того, аналіз вартості кредитів для агросектору, засвідчив, що в середньому кредитна ставка для отримання агрокомпаніями додаткових фінансових ресурсів на поповнення обігових коштів складала, зокрема у 2016 році для строкових кредитів – 27% [1], тоді як середньозважена процентна ставка, за якою надавались кредити нефінансовим корпораціям у тому ж році – 15,1% (див. рис. 1). Як бачимо – розрив дуже суттєвий.

Варто зазначити, що частка кредитів у сільське, лісове та рибне господарство на кінець березня 2018 року склала 7,84% (або 61 628 млн. грн.) від загального обсягу кредитування видів економічної діяльності, причому близько третини за обсягами кредитування – це довготермінові кредити (31%), а за валютою кредитування переважають кредити в національній валюті – майже 80% [2]. На ринку банківських кредитів для сільського господарства найбільш поширеними брендами є CREDIT AGRICOLE UKRAINE, UKRSIBBANK, AVAL, PIRAEUS BANK, ALFA BANK, OTP BANK та AGROPROSPERIS BANK. Загальним трендом у банківському кредитуванні аграрної галузі є фінансування оборотного капіталу, наприклад для закупівлі засобів захисту рослин, насіння, добрив, або паливно-мастильних матеріалів. Банкіри більш відкриті до

співпраці з виробниками, що орієнтовані на виробництво зернових та олійних культур, найбільш поширених в Україні [3]. Це, зокрема, підтверджує пріоритетність надання комерційними банками кредитів великим агрохолдинговим структурам, оскільки вони у більшості спеціалізуються на цих найбільш рентабельних та експортно-орієнтованих видах сільськогосподарської продукції [4].

Крім класичного кредитування в останні роки популярність серед вітчизняних аграріїв набувають також такі альтернативні форми забезпечення фінансування як вексельне та лізингове кредитування.

Інформаційні джерела:

1. Маслак Н., Маслак О. Фінансове забезпечення сільськогосподарських підприємств. URL: <http://propozitsiya.com/ua/finansove-zabezpechennya-silskogospodarskih-pidpriemstv/>
2. НБУ: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
3. Ведення агробізнесу в Україні 2018. УКАБ: веб сайт. URL: http://ucab.ua/files/Survey/Doing/DoingAgribusinessInUkraine_2018.pdf
4. Жабинець О.Й. Агрохолдинги як інтегровані форми агробізнесу: переваги, загрози та напрями регулювання діяльності. Просторові форми організації бізнесу в Україні: тенденції, перспективи та механізми розвитку: наук. доп. НАН України. ДУ «ІРД ім. М.І. Долишнього НАН України». Львів, 2018. С.64-72.
5. Про Державний бюджет України на 2018 рік: Закон України від 07 грудня 2017 р. № 2246-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>.

УДК 331.25(477)

О.В. Жиликова, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

ВПЛИВ НАКОПИЧУВАЛЬНОГО РІВНЯ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В Україні у рамках реалізації пенсійної реформи законодавством передбачено введення з 2019 року другого рівня пенсійної системи. Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді або у відповідних недержавних пенсійних фондах та здійснення фінансування витрат на оплату